

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра тваринництва та харчових технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана
Мартинець Л.А.

“____” серпня 2022 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ОК15 ОРГАНІЗАЦІЯ ПЛЕМІННОЇ СПРАВИ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти

бакалавр

(бакалавр, магістр)

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Аграрний	20 Аграрні науки та продовольство	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація племінної справи» для здобувачів вищої освіти (денна/заочна форми навчання) спеціальностей 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

«08» серпня 2022 року – 9 с.

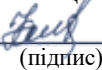
Розробник:

Шахова Ю.Ю., кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, доцент, доцент кафедри тваринництва і харчових технологій

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри тваринництва та харчових технологій

Протокол від 12 серпня 2022 року №11.

В.о. завідувача кафедри тваринництва
та харчових технологій _____

(підпис)

Наталія НЕДОСКОВА
(ініціали і прізвище)

Схвалено проєктною групою освітньої програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни "Організація племінної справи" є підготовка висококваліфікованих фахівців, що володіють загальними знаннями з технологій виробництва продукції тваринництва, які необхідні для засвоєння технологічних ланцюгів щодо ведення племінного обліку, оцінки племінних якостей тварин, племінного відбору та підбору, організації племінних заходів у масштабах господарства, породи, країни та світу.

Основними завданнями вивчення дисципліни "Організація племінної справи" є:

- Надання знань щодо сучасних технологій організації племінної справи, а також особливостей їх застосування в різних умовах;
- Прищеплення студентам певних практичних навичок з організації племінної справи;
- Формування у студентів сучасного бачення закономірностей біології, індивідуального розвитку, відтворення і селекції в скотарстві;
- Надання умінь щодо організації комплексу технологічних процесів вирощування, годівлі, забезпечення мікроклімату та комфорту тваринам для прояву їх селекційного та генетичного потенціалу;
- Формування у студентів розуміння племінної справи як єдиного цілого, що об'єднує сучасні методи обліку, оцінки племінних якостей тварин, племінного відбору та підбору;
- Встановлення та розуміння впливу різних факторів на результати оцінки племінних тварин, кількість і якість отриманої від них продукції;
- Організації племінної справи в господарствах різних розмірів, спрямованості і форм власності;
- Ведення селекції тварин у масштабах індивідуальної оцінки, добору та підбору;
- Організації селекційного процесу на рівнях господарства, породи, країни та світу;
- Визначення ключових селекційних характеристик кількості та якості продукції тваринництва;
- Вживання заходів підвищення економічної ефективності процедур організації обліку, оцінювання, добору та підбору тварин.

Навчальна дисципліна формує такі міждисциплінарні зв'язки: дисципліни, що передують:

- ОК7 Вступ до спеціальності
- ОК8 Морфологія та фізіологія сільськогосподарських тварин
- ОК10 Біотехнологія
- ОК12 Науково-дослідна робота студента
- ОК13 Основи біобезпеки, біологічної та екологічної етики
- ОК14 Розведення тварин
- ОК15 Генетика

дисципліни, що забезпечуються:

- ОК17 Гігієна тварин
- ОК18 Технологія відтворення тварин
- ОК22 Технологія виробництва продукції птахівництва
- ОК23 Бджільництво та технологія виробництва продукції бджільництва
- ОК24 Технології виробництва продукції тваринництва
- ОК25 Технологія виробництва продукції дрібного тваринництва

- OK27 Профілактика технологічних захворювань
- OK29 Технологія виробництва молока та яловичини
- OK30 Технологія виробництва продукції свинарства

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми ТВППТ спеціальності 204 ТВППТ

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері технологій виробництва та переробки продукції тваринництва при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зооінженерії і проведення досліджень та / або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективної професійної діяльності у галузі тваринництва.

СК7. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції скотарства.

СК8. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції свинарства.

СК9. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції птахівництва.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій.

ПРН13. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва молока та яловичини.

ПРН14. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій виробництва свинини.

ПРН15. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва.

ПРН16. Впроваджувати і використовувати на практиці науково обґрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	обов'язкова	
	Спеціальність 204 ТВППТ Освітня програма ТВППТ		
Змістових модулів - 1	Рівень вищої освіти: перший Ступінь освіти: бакалавр	Рік підготовки:	
		2	2
		Семестр	
Загальна кількість годин: 120		3	3
		Лекції	
		28год.	4год.
		Практичні	
		28год.	4год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		64год.	112год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,2 самостійної роботи здобувача – 3,9	Форма контролю: екзамен		

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Облік, ідентифікація і реєстрація у різних галузях тваринництва.

Роль племінної справи у тваринництві. Облік у тваринництві, його значення для племінної справи. Ідентифікація і реєстрація тварин. Племінний та зоотехнічний облік. Селекційні ознаки тварин різних видів та напрямів продуктивності. Методи та способи обліку продуктивних, відтворювальних, технологічних та інших ознак тварин.

ТЕМА 2. Основні принципи організації селекційного процесу в тваринництві.

Роль спадковості й мінливості в селекції. Кількісні та якісні селекційні ознаки. Селекційні ознаки самок і самців. Критерії оцінювання успадкованості, повторюваності й мінливості селекційних ознак. Оцінювання і відбір тварин за фенотипом і генотипом. Значення умов зовнішнього середовища та вирощування молодняка для коректності оцінки племінної цінності тварин. Автоматизація управління селекційним процесом із використанням прикладних комп'ютерних програм.

ТЕМА 3. Принципи і методи селекційних оцінки, добору та підбору Принципи і методи племінного відбору. Рушійний, стабілізуючий і дизруптивний добір. Пороговий, тандемний та індексний методи відбору. Сучасні методи біотехнології в селекції тварин. Біологічне, технологічне і економічне оцінювання сільськогосподарських тварин.

ТЕМА 4. Підходи до чистопородного розведення, схрещування та виведення нових порід.

Чистопородне розведення. Селекція по лініях. Чисті лінії та їх значення у племінній роботі з різними видами тварин. Значення виведення нових порід.

Використання схрещування та гібридизації в селекції тварин. Інбридинг, його позитивні та негативні аспекти. Великомасштабна селекція.

ТЕМА 5. Технології вирощування, оцінювання, відбору, підбору і використання плідників у селекції.

Значення плідників у племінному поліпшенні тварин. Методи оцінки племінної цінності плідників та маток. Організація племінного підбору пар.

Замовні спаровування. Відбір молодняку за походженням і генетичними маркерами. Технологічний процес вирощування, добору, оцінювання, підбору і використання плідників.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.										
ТЕМА 1. Облік, ідентифікація і реєстрація у різних галузях тваринництва.	24	4	6		14	24	1			23
ТЕМА 2. Основні принципи організації селекційного процесу в тваринництві.	24	6	6		12	24	1	1		22
ТЕМА 3. Принципи і методи селекційних оцінки, добору та підбору	24	6	6		12	24	1	1		22
ТЕМА 4. Підходи до чистопородного розведення та виведення нових порід.	24	6	6		12	24	1	1		22
ТЕМА 5. Технології вирощування, оцінювання, відбору, підбору і використання плідників у селекції	24	6	4		14	24		1		23
Усього	120	28	28		64	120	4	4		112

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочн
	ТЕМА 1. Облік, ідентифікація і реєстрація у різних галузях	6	
	ТЕМА 2. Основні принципи організації селекційного процесу в	6	1
	ТЕМА 3. Принципи і методи селекційних оцінки, добору та підбору	6	1
	ТЕМА 4. Підходи до чистопородного розведення та виведення	6	1
	ТЕМА 5. Технології вирощування, оцінювання, відбору, підбору і	4	1
	Разом:	28	4

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	ТЕМА 1. Облік, ідентифікація і реєстрація у різних галузях	14	23
	ТЕМА 2. Основні принципи організації селекційного	12	22
	ТЕМА 3. Принципи і методи селекційних оцінки, добору та	12	22
	ТЕМА 4. Підходи до чистопородного розведення та	12	22
	ТЕМА 5. Технології вирощування, оцінювання, відбору,	14	23
	Разом:	64	112

Основні види самостійної роботи, передбачені при опануванні навчальної дисципліни:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Підготовка до практичних занять.
3. Опрацювання та вивчення рекомендованої літератури та нормативних документів.
4. Робота з інформаційними ресурсами мереж Інтернет (пошук та обробка інформації).
5. Виконання завдань самостійної роботи.
6. Самоконтроль та самодіагностика засвоєння змісту освіти.

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: пояснення, лекція.
- 1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація.
- 1.3. *Практичні*: практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний*.
- 2.2. *Методи синтезу*.
- 2.3. *Індуктивний метод*.
- 2.4. *Дедуктивний метод*.

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. *Проблемний* (проблемно-інформаційний)
- 3.2. *Репродуктивний*.
- 3.3. *Пояснювально-демонстративний*

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, використання проблемних ситуацій, екскурсії, групові дослідження, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій)

5. ФОРМИ КОНТРОЛЮ, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма контролю: екзамен.

Методів оцінювання:

- опитування;
- тестування;

- розв'язання практичних завдань, задач, ситуацій.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється відповідно до методики накопичення балів за результатами поточного та підсумкового контролю.

Таблиця 5.1 – Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Поточний контроль та самостійна робота			Підсумковий контроль	Загальна сума балів
Звіти з практичних робіт	Самостійна робота	Тести в Moodle	залік	
20	20	20	40	100

або

Таблиця 5.2 – Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Поточний контроль					Підсумковий контроль	Загальна сума балів
T1	T2	T3	T4	T5		
12	12	12	12	12	40	100

T1, T2 ... T11 – теми навчальної дисципліни.

Таблиця 5.3 – Взаємозв'язок між результатами навчання та обов'язковими видами навчальної діяльності (робіт)

Результати навчання	Види робіт			
	Тест	Письмова робота	Практичне завдання	Усна відповідь
ПРН3. Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій. ПРН13. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва молока та яловичини. ПРН14. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій виробництва свинини. ПРН15. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва. ПРН16. Впроваджувати і використовувати на практиці науково обґрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва.	+		+	+

Критерії оцінювання

Таблиця 5.2 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка	Залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України " Про племінну справу у тваринництві" // Урядовий кур'єр. 2000. - №4.- С. 1-5.
2. Буркат В.П., Полупан Ю.П., Йовенко І.В. Лінійна оцінка корів за типом.-К.: Аграрна наука, 2004.- 88 с.
3. Інструкція з бонітування великої рогатої худоби молочних і молочном' ясних порід. Інструкція ведення племінного обліку в молочному і молочно-м'ясному скотарстві - К.: "ПАНВ", 2004.- 76 с.
4. Нормативно-правові акти з ідентифікації та реєстрації тварин. Мінагрополітики України. - К., 2005.- 194 с.
5. Рубан Ю.Д. Конституция животных и проектирование технологических и селекционных процессов в скотоводстве. - К.: Аграрна наука, 2003.- 284 с.
6. Рубан Ю.Д. Породы и племенное дело в скотоводстве: эволюция и прогресс.- К.: Аграрна наука, 2003.- 394 с.
7. Наукове обґрунтування технологій молочного та м'ясного скотарства / Я.М. Гадзало, М. І. Бащенко, О. І. Костенко, та ін. / Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України, Науково-методичний центр «Технології у тваринництві». – Харків. – 2015. – 498 с.
8. Рубан Ю.Д. Биология и эволюция в селекции животных и технологии производства.- К.: Аграрна наука, 2005.- 224 с.
9. Рубан Ю.Д. Породы, породообразовательный процесс и селекция животных.- К.: Аграрна наука, 2006.- 380 с.